
PRIJEDLOG ZA JAVNU RASPRAVU

KLASA: UP/I-344-01/15-05/15

URBROJ: 376-11-15-1

Zagreb, 22. listopada 2015.

Na temelju članka 58. stavka 3. Zakona o električkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14) u postupku izmjene Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti je na sjednici održanoj 22. listopada 2015. donijelo

ODLUKU

- I.** Trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, određuju se izmjene i dopune Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji na način da se u članak 1.1. *Predmet, opseg i ograničenja Standardne ponude*, na stranici 8., iza odlomka koji završava rečenicom: „*U slučaju da nema dogovora oko migracije, HT će najaviti Operatorima korisnicima Standardne ponude i regulatornom tijelu najmanje pet godina unaprijed detaljan plan ukidanja postojeće pristupne mreže po pojedinom MDF-u.*“, ugradi sljedeći tekst:

„Iznimno od prethodno navedenog, HT može u području tipa 1 ukinuti već odobreni pristup u roku od šest mjeseci od dana slanja obavijesti operatorima korisnicima o preusmjeravanju dijela mreže na novi nezavisni čvor (FTTN koncept) ukoliko se radi o rekonstrukciji petlji čije slabljenje na frekvenciji od 1 MHz iznosi više od 65 dB (što je ekvivalent fizičkoj duljini parice od 2.5 km za vodiča promjer 0.4 mm). Obavijest operatorima korisnicima će sadržavati sve informacije iz članka 22. Standardne ponude „Izmjena tehničkih parametara“. Uz prethodno, HT će Operatorima korisnicima Standardne ponude ponuditi uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa sukladno Standardnoj ponudi Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, po cijeni usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji za sve krajnje korisnike koji bi zbog promjena u arhitekturi mreže ostali bez usluga koje im je dotada Operator korisnik Standardne ponude pružao i to u trajanju od dvije godine nakon ukidanja pristupa. Postojeća usluga izdvojenog pristupa lokalnoj petlji zamijenit će se bitstream rješenjem koje će sa strane krajnjeg korisnika zadržati karakteristike usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji.“

- II.** Hrvatski Telekom d.d. obvezan je najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka odluke objaviti na svojim internetskim stranicama Standardnu ponudu Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji s ugrađenim izmjenama iz točke I. izreke ove odluke. U ostalim dijelovima Standardna ponuda Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji ostaje nepromijenjena.

III. Hrvatski Telekom d.d. obvezan je u roku od 15 dana od dana primitka odluke početi primjenjivati Standardnu ponudu Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji s ugrađenim izmjenama iz točke I. izreke ove odluke.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) je analizom tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/15-03/02, URBROJ: 376-11-15-18; dalje: analiza tržišta) podijelila teritorij Republike Hrvatske na dva područja te za navedena područja definirala različite regulatorne uvjete vezano uz modernizaciju bakrene pristupne mreže primjenom FTTN koncepta. FTTN koncept podrazumijeva izgradnju novog nezavisnog čvora, a što je ekonomski znatno isplativije od modernizacije bakrene pristupne mreže gradnjom zavisnih čvorova.

Analizom tržišta je propisano da je u području tipa 1 u slučaju modernizacije bakrene pristupne mreže primjenom FTTN koncepta moguće ukinuti već odobreni pristup tek po proteku 5 godina od najave detaljnog plana ukidanja postojeće pristupne mreže, dok u području tipa 2 navedeni rok iznosi 6 mjeseci.

Prethodna podjela područja ja već bila definirana analizom navedenog mjerodavnog tržišta iz 2013. Od donošenja navedene odluke, HT je izgradio veći broj novih nezavisnih čvorova, a što je dokaz da je navedenom mjerom postignut pozitivan učinak kada je u pitanju modernizacija bakrene pristupne mreže.

Tijekom javne rasprave u postupku analize tržišta iz 2015., HT je dostavio komentar u kojem traži da se blaža regulacija primjenjuje i prilikom rekonstrukcije određenih bakrenih pristupnih mreža iz područja tipa 1. Točnije, HT je zatražio da se i na MDF-ovima tipa 1, ali za područja na kojima su petlje dulje od 3.5 km, omoguće rekonstrukcije FTTN konceptom uz rok najave 6 mjeseci unaprijed te uz omogućavanje usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa po cijeni usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji u razdoblju od 2 godine.

Na području tipa 1 postoji određen broj lokalnih petlji koje zbog svoje duljine ne mogu zadovoljiti osnovne brzine širokopojasnog pristupa internetu, a posebice brzine definirane ciljevima Digitalne agende za Europu (dalje: Digitalna agenda) koji su na odgovarajući način preuzeti u Strategiji razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2012. do 2015. Nastavno na prethodno navedeno te uzevši u obzir komentar koji je HT iznio tijekom javne rasprave, HAKOM je u analizi tržišta definirao da će u zasebnom postupku definirati karakteristike navedenih lokalnih petlji na temelju kojih će se moći utvrditi za koje krajnje korisnike HT može ukinuti pristup u roku kraćem od pet godina od slanja obavijesti s ciljem modernizacije pristupnih mreža. Također je definirano da će HT operatorima korisnicima za takve krajnje korisnike morati ponuditi alternativno bitstream rješenje po cijeni izdvojenog pristupa lokalnoj petlji i to u trajanju od 2 godine nakon ukidanja pristupa.

Nakon donošenja analize tržišta uslijedila je analiza karakteristika lokalnih petlji koje bi predstavljala izuzetak u odnosu na postojeće pravilo u tipu 1. Cilj ove mjere je olakšati rekonstrukciju bakrene pristupne mreže u rubnim dijelovima mreže s obzirom da te dijelove mreže karakterizira mala gustoća priključaka, a što za posljedicu ima to da rekonstrukcija pristupne mreže gradnjom novih zavisnih čvorova nije financijski isplativa.

S obzirom na navedeno, HAKOM je zaključio kako je radi postizanja prethodno navedenog cilja potrebno definirati kraći rok za rekonstrukciju pristupne mreže FTTN konceptom za petlje čije slabljenje na frekvenciji od 1 MHz iznosi više od 65 dB (što je ekvivalent fizičkoj duljini parice od 2.5 km za vodiča promjer 0.4 mm). Naime, takve lokalne petlje nisu pogodne za pružanje širokopojasnih usluga koje se danas najčešće koriste, a posebice širokopojasnih usluga pristupnih brzina koje su definirane Digitalnom agendom.

Analizom podataka utvrđeno je da se navedeno odnosi na oko 4% ukupnog broja izdvojenih lokalnih petlji što prema mišljenju HAKOM-a nema značajniji negativni utjecaj na operatore korisnike u odnosu na koristi koje će imati krajnji korisnici usluga, a samim time i operatori korisnici koji će biti u mogućnosti krajnjim korisnicima ponuditi kvalitetnije usluge i veće mogućnosti u vidu opsega usluga ili pristupnih brzina nego do sada.

Stoga je definirano kako HT može ukinuti već odobreni pristup u tipu 1 u roku kraćem od pet godina od slanja obavijesti o planiranim rekonstrukcijama ukoliko se rekonstruiraju petlje čije slabljenje na frekvenciji od 1 MHz iznosi više od 65 dB (što je ekvivalent fizičkoj duljini parice od 2.5 km za vodiča promjer 0.4 mm). Rok u kojem HT u ovom slučaju mora obavijestiti operatore korisnike o preusmjeravanju dijela mreže na novi nezavisni čvor iznosi 6 mjeseci, odnosno isti kako je definirano u području tipa 2.

Ujedno, a na način kako je definirano i u tipu 2, HT mora operatorima korisnicima ponuditi alternativno bitstream rješenje po cijeni izdvojenog pristupa lokalnoj petlji za sve krajnje korisnike koji bi zbog promjena u arhitekturi mreže ostali bez usluga koje im je dotada operator korisnik pružao i to u trajanju od 2 godine nakon ukidanja pristupa. Na taj način smanjit će se negativni utjecaj na operatore korisnike koje bi im ukidanje već odobrenog pristupa moglo prouzročiti.

Stoga, HAKOM smatra da će definirana mjera doprinijeti ispunjavanju uvjeta definiranih Digitalnom agendom te dovesti do pozitivnih učinaka za sve sudionike na tržištu elektroničkih komunikacija.

Slijedom svega navedenog, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 2. i članka 58. stavka 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama (dalje: ZEK) odlučio kao u izreci ove odluke.

Sukladno članku 22. stavak 5. ZEK-a o ovom prijedlogu provest će se javna rasprava.

PREDsjEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Dražen Lučić